

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO POVEIKIO VERTINIMAS

2022-08-09

PROBLEMA KURIAŲ SIEKIAMA IŠSPRĘSTI:

ŠMSM

Centralizuotas ir detalus priėmimo į profesinį mokymą planavimo modelis nepakankamai atliepia regioninius darbo rinkos poreikius

69,8%

Žemas profesinio mokymo **absolventų įsidarbinimas**

ES vidurkis – 76,4 proc.
(Eurostat 2021 m.)

33,5%

Didelė dalis nutraukiančių mokymąsi

Profesinio mokymo (ISCED 2–4) mokinių, nutraukusių mokymąsi, dalis (2020 m.)

DABARTINIS PRIĖMIMO PLANAVIMO PROCESAS:

ŠMSM

14 švietimo sričių
10 regionų

Valstybės finansuojamų vietų planas paskirstomas švietimo sritimis bei regionais, savivaldybėmis ir savivaldybėse veikiančiomis PM įstaigomis ar jų skyriais

56 valstybinės
profesinio mokymo
įstaigos

Kurių savininkas arba vienas iš dalininkų yra ŠMSM
(nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. – 44 PM įstaigos)

20 610 valstybės finansuojamų
vietų

2018 m. – 20 190
2019 m. – 20 190
2020 m. – 20 610 (nutarimo pakeitimas iki 21 128, priimta 20 647)
2021 m. – 20 610 (priimta 20 242)
2022 m. – 20 610 (vykdomas priėmimas)

DABARTINIS PLANAVIMO PROCESAS PAGAL PM ĮSTATYMĄ:

ŠMSM

IŠŠŪKIAI PLANUOJANT:

- Trumpas planavimo laikotarpis nesudaro galimybės profesinio mokymo įstaigoms planuoti išteklių ir siekti tenkinti darbo rinkos poreikius (EBPO rekomendacija planuoti ilgesniam laikotarpiui);
- EVRK ir LŠK švietimo sričių nesuderinamumas;
- Sektoriniai profesiniai komitetai neturi įrankių vykdyti darbo rinkos prognozes, nevykdo pameistrystės stebėsenos;
- Reikalingi dideli administraciniai ištekliai.

SIEKTINI REZULTATAI:

- Priėmimo į PM planavimo ir priėmimo modelio transformacija įgyvendinant lankstesnį planavimo modelį **suteiks daugiau įgaliojimų socialiniams partneriams planuojant, mažės mikro reguliavimas iš centrinės valdžios.**
- Siekiama, kad iki 2025 m. **bus pasiekta 80 proc. įsidarbinusių 20–34 metų asmenų, prieš 1–3 metus gavusių profesinio mokymo diplomą kartu su viduriniu išsilavinimu arba po to, kai įgijo vidurinį išsilavinimą, dalis.**

ŠMSM

**SVARSTYTOS
ALTERNATYVOS
PROBLEMAI SPREŠTI**

1.STATUS QUO ALTERNATYVA

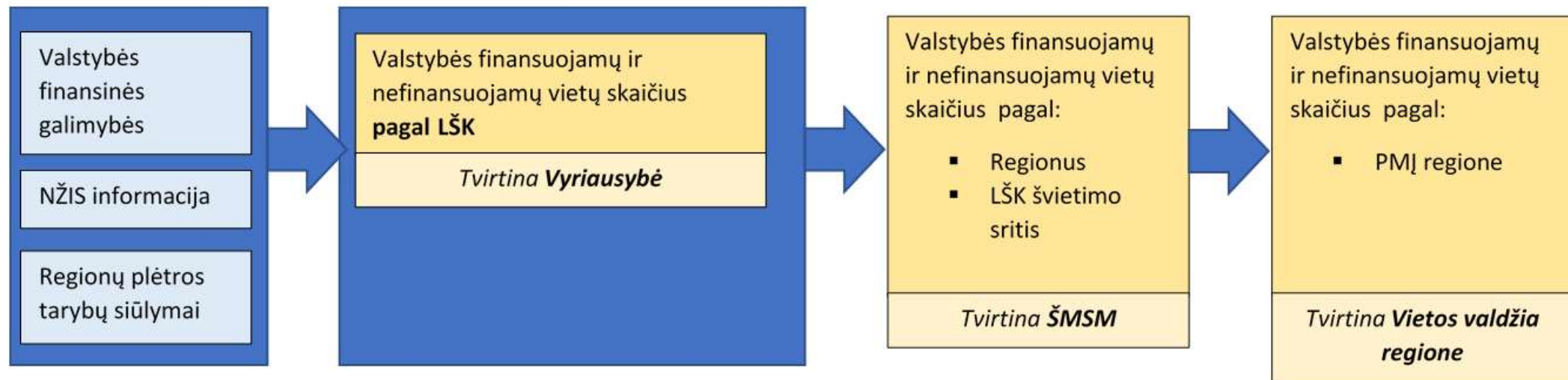
ŠMSM

- Modelis pradėtas taikyti po Profesinio mokymo įstatymo pakeitimų 2018 m., tačiau per tą laiką išryškėjo modelio trūkumai ir liko neišspręsta darbo rinkos poreikių ir profesinio mokymo pasiūlos neatitikties problema;
- 2019 - 2021 m. laikotarpiu profesinio mokymo absolventų įsidarbinimo rodiklis išliko žemas ir nesiekė 70 proc.;
- Tęsiant šiuo metu taikomo modelio įgyvendinimą, nebus išspręsta įgūdžių neatitikties problema regionuose;
- Tikėtina, kad geresniu rezultatu galima būtų pasiekti stiprinant mokymo įstaigų savarankiškumą ir darbdavių įsitraukimą į priėmimo planavimą bei imantis kitų veiksmų (pvz. profesinio orientavimo reforma, tikslesnis ir ilgalaikis planavimas)

2. PLANAVIMO PROCESO TRANSFORMACIJA SUTEIKIANT DAUGIAU ĮGALIOJIMŲ REGIONAMS

ŠMSM

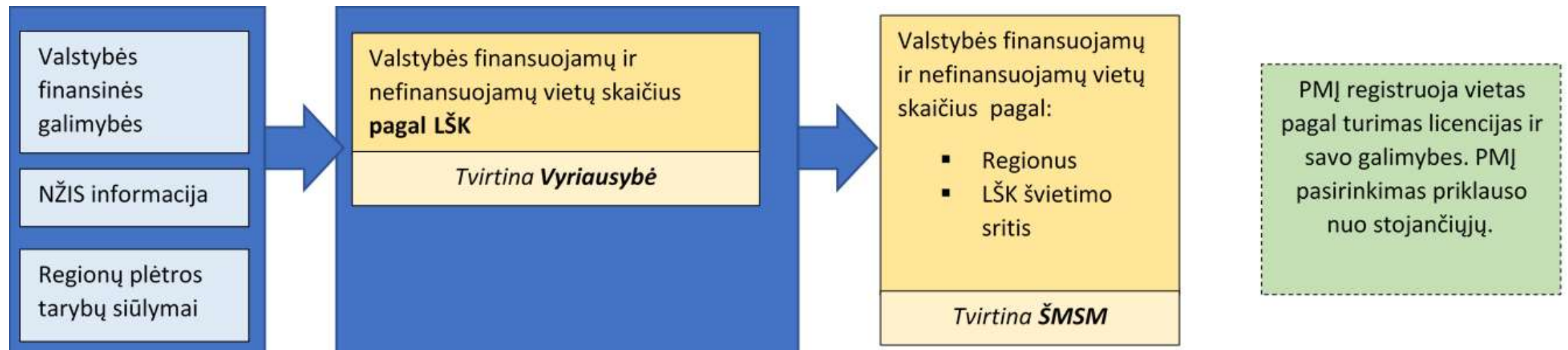
- Atsisakoma centralizuoto planavimo pagal profesinio mokymo formas, kvalifikacijas ir PMĮ;
- Vyriausybė tvirtintų bendrą valstybės finansuojamų vietų skaičių ir bendrą vietų skaičių kiekvienam regionui (apskričiai, savivaldybėms) pagal LŠK numatytas švietimo sritis;
- Regionų plėtros taryboms būtų suteikti įgaliojimai regionų lygmeniu pagal švietimo sritis paskirstyti kvotas PMĮ;
- Būtų pereinama nuo vienerių metų planavimo modelio prie ilgesnio – dvejų metų planavimo modelio.

3. PLANAVIMO PROCESO TRANSFORMACIJA STIPRINANT PMĮ SAVARANKIŠKUMĄ IR VERSLO ĮTRAUKTĮ

ŠMSM

- Atsisakoma centralizuoto planavimo pagal profesinio mokymo formas, kvalifikacijas ir PMĮ;
- Priimamų į profesinio mokymo įstaigas mokinių skaičius tvirtinamas naudojant vieną Lietuvos švietimo klasifikatorių;
- Vyriausybė tvirtintų bendrą valstybės finansuojamų vietų skaičių pagal LŠK švietimo sritis;
- ŠMSM paskirstytų bendrą vietų skaičių kiekvienam regionui (apskričiai, savivaldybėms) pagal LŠK numatytas švietimo sritis;
- Būtų pereinama nuo vienerių metų planavimo modelio prie ilgesnio – dvejų metų planavimo modelio;
- Sudarytos prielaidos didėti PMI savarankiškumui kruoptingai planuoti VF vietas pasitelkiant socialinius partnerius, priimamų mokinių skaičių lemtų ne centrinės valdžios mikro sprendimai, o mokyklų tarpusavio konkurencija;
- Skatinamas tiesioginis verslo įsitraukimas.

4. NEREGULIAVIMO ALTERNATYVA

ŠMSM

Nereguliavimo alternatyva nėra susijusi su teisinės bazės pokyčiais, todėl nėra tinkama problemai išspręsti, jeigu jos priežastys yra susijusios su galiojančio teisinio reguliavimo trūkumais. Todėl nereguliavimo alternatyva nėra tinkama profesinio mokymo planavimui tobulinti.

SIŪLOMOS PRIEMONĖS PROBLEMAI SPREŠTI

Pasirinkta alternatyva:

PLANAVIMO PROCESO
TRANSFORMACIJA STIPRINANT
PMĮ SAVARANKIŠKUMĄ IR
VERSLO ĮTRAUKTĮ

ŠMSM

- REGIONŲ DARBO RINKOS POREIKIŲ ATLIEPIMAS;
- AKTUALIOS PM PROGRAMOS IR MAŽĖJANTIS MOKINIŲ IŠKRITIMAS;
- DIDĖJANTIS PM ABSOLVENTŲ ĮSIDARBINAMUMAS;
- STIPRĖJANČIOS PM ĮSTAIGOS;
- EFEKTYVINAMI ADMINISTRACINIAI PROCESAI;
- AIŠKESNIS IR SKAIDRESNIS PLANAVIMO MODELIS.

Dėkojame

Telefonas +370 5 219 1190

El. paštas info@smsm.lt

A. Volano g. 2,
LT-01124 Vilnius